

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO W WARSZAWIE
WYDZIAŁ NAUK O ŻYWIENIU CZŁOWIEKA I KONSUMPCJI

Uchwała nr 1/2016
Rady Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji
z dnia 27 stycznia 2016 r.

w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego
nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia
dr inż. Magdalenie Górnickiej

Na podstawie art. 18 pkt. 1 oraz art. 18a ust. 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. z 2003 r., Nr 65, poz. 595. z późn. zm.) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 18 marca 2011 r. (Dz. z 2011 r., Nr 84, poz. 455) Rada Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, po zapoznaniu się z uchwałą Komisji Habilitacyjnej powołanej w dniu 12 stycznia 2015 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, nadaje **dr inż. Magdalenie Górnickiej** stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia.

DZIEKAN
Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka
i Konsumpcji

/ Prof. dr hab. Krystyna Gutkowska /

Załącznik nr 1

Uzasadnienie opinii wniosku o nadanie dr inż. Magdalenie Górnickiej stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie technologii żywności i żywienia

Dr inż. Magdalena Górnicka ukończyła studia na Kierunku Technologia Żywności i Żywienia, w zakresie żywienia człowieka, na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w 1997 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera. Stopień doktora nauk rolniczych, w zakresie technologii żywności i żywienia, nadany uchwałą Rady Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, uzyskała w roku 2004 na podstawie przedstawionej dysertacji naukowej pt. „Ocena jakości wyżywienia ludności w Polsce w latach 1980-2000”. Promotorem pracy była prof. dr hab. Anna Gronowska-Senger. Pracę zawodową, w charakterze technologa, rozpoczęła w Samodzielnej Pracowni Technologii Żywności Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie, w 1997 roku. Trzy lata później Habilitantka podjęła studia doktoranckie na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW w Warszawie. Po uzyskaniu stopnia doktora, w 2004 roku, została zatrudniona w Zakładzie Oceny Żywnienia Katedry Żywnienia Człowieka, Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW, początkowo w charakterze asystenta, a rok później już jako adiunkt w tej samej jednostce.

Obszary naukowe zainteresowania Habilitantki są związane z rolą antyoksydantów w utrzymaniu homeostazy organizmu poddanego wysiłkowi fizycznemu, jak też określenie sposobu żywienia wybranych grup populacyjnych w aspekcie profilaktyki chorób dietozależnych. Cechą wyróżniającą sylwetkę Habilitantki jest ciągle podnoszenie kwalifikacji i umiejętności analitycznych o czym świadczą liczne modyfikacje metod badawczych. W sposób trwały ukształtowały one jej kierunki badawcze i dydaktyczne oraz skutkowały rozszerzeniem jej profilu zawodowego w dziedzinie technologii żywności i żywienia. Na szczególną uwagę zasługuje zastosowanie po raz pierwszy w badaniach na skalę światową wpływu równoczesnego podawania trzech przeciwutleniaczy: beta-karotenu, alfa-tokoferolu i kwasu askorbinowego na ekspresję białka p53. W badaniach wykazano, że taki stan obniżał ekspresję wymienionego czynnika transkrypcyjnego. Jednocześnie Habilitantka zaobserwowała, że wysiłek fizyczny powodował istotny wzrost stężenia alfa-tokoferolu w osoczu krwi zwierząt trenowanych. Wyniki i wnioski z przeprowadzonych badań Habilitantka przedstawiła na XXII Sympozjum Bromatologicznym, zdobywając wyróżnienie. Stwierdzenia

z przeprowadzonych badań zostały wykorzystane przez Habilitantkę do opracowania koncepcji i zaplanowania doświadczeń przedstawionych w ramach rozprawy habilitacyjnej. Odmiernym, ale powiązaniem problematycznie drugim obszarem zainteresowań Habilitantki była ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia różnych grup ludności, a w szczególności dzieci, młodzieży i osób starszych. Monitorowanie sposobu żywienia, to istotny aspekt profilaktyki chorób dietozależnych, niezbędny do kreowania zaleceń i kształtowania właściwych nawyków żywieniowych. W badaniach prowadzonych pod kierunkiem Habilitantki wykazano, że kobiety i dzieci aktywne fizycznie miały problemy z pokryciem zapotrzebowania na witaminę E. Otrzymane wyniki wskazywały na potrzebę prowadzenia dalszych, poszerzonych w tym kierunku badań. W swoich pozostałych pracach badawczych Habilitantka wykazała brak właściwego zbilansowania racji żywieniowych dzieci przedszkolnych, młodych mężczyzn i kobiet. Jak wykazała Habilitantka takie błędy żywieniowe mogą prowadzić do rozwoju chorób dietozależnych w licznych grupach populacyjnych. Podsumowaniem badań w tej dziedzinie było stwierdzenie zwiększenia poziomu edukacji żywieniowej polskiego społeczeństwa, jak też propagowanie zasad racjonalnego żywienia.

Kolejnym efektem dorobku Habilitantki jest rozprawa monograficzna „Badania nad wpływem α - tokoferolu na homeostazę redoks organizmu poddanego wysiłkowi fizycznemu”, która została opublikowana przez Wydawnictwo SGGW w Warszawie, Rozprawy Naukowe i Monografie, w 2013 r. Jednolity tekst rozprawy obejmuje 199 stron, 30 tabel oraz 20 rysunków/wykresów. W rozprawie zacytowano liczne pozycje piśmiennictwa, związane z jej tematem, w większości z ostatniego piętnastolecia. Jak podkreśliła pani prof. dr hab. Teresa Leszczyńska temat rozprawy jest adekwatny do jej celu i treści. Wybór tematu rozprawy należy uznać za aktualny i bardzo ważny, podyktowany dobrą znajomością problemu, podejmowanego i rozpracowywanego przez Habilitantkę we wcześniejszych badaniach naukowych. Przegląd piśmiennictwa w sposób syntetyczny i kompleksowy pokazuje podstawy naukowe i teoretyczne opisywane przez Habilitantkę, uzasadnia celowość prowadzonych badań oraz w sposób jasny wprowadza czytelnika w kolejne rozdziały pracy. Swobodne poruszanie się w aktualnej tematyce badawczej wskazuje, że Habilitantka jest w pełni doświadczonym i dojrzałym naukowcem, potrafiącym podejmować nowe wyzwania badawcze z zakresu żywności i żywienia człowieka. Świadczy też o tym konkretne i precyzyjne sformułowanie celów i hipotez badawczych. Jak podkreśliła prof. dr hab. Teresa Leszczyńska dobór metod analitycznych i materiału badawczego była jak najbardziej poprawny i wystarczający. Zakres analiz, zastosowanych w pracy, świadczy o opanowaniu i znajomości przez Habilitantkę

szerokiego warsztatu badawczego. Poprawnie zaplanowane doświadczenia, zastosowane właściwe metody badawcze, zakres ocenianych parametrów, ocena statystyczna wyników oraz ich interpretacja pozwoliły na uzyskanie wyników, a będących odpowiedziami na postawione hipotezy badawcze. W opinii Recenzentki na szczególną uwagę zasługuje fakt, że oba rozdziały monografii (Wyniki i ich Dyskusja) są przedstawione w sposób syntetyczny i uporządkowany, jak też wykonane w oparciu o liczne, aktualne pozycje piśmiennictwa. Dotyczy to głównie porównania wyników własnych z wynikami innych autorów, prowadzących doświadczenia zarówno na zwierzętach jak i z udziałem ludzi. Bardzo ważne fragmenty dyskusji dotyczą omówienia możliwych mechanizmów wyjaśniających stwierdzone zjawiska. Pani prof. dr hab. Teresa Leszczyńska zwraca uwagę, że Habilitantka opiera się w dyskusji nie tylko na najnowszej literaturze, ale również korzysta w sposób bardzo umiejętny z artykułów z przeszłości, aby wskazać podstawy omawianego i dyskutowanego problemu. Jest to bardzo ważna cecha i umiejętność dla samodzielnego pracownika nauki, a mianowicie przyznaje należnego miejsca prekursorom podobnych badań z przeszłości. W podsumowaniu działalności naukowej Habilitantki można stwierdzić, że cechuje ją duża umiejętność planowania doświadczeń, dobry warsztat badawczy, rozbudowywany o zaadaptowane przez nią metody oraz poprawna analiza i umiejętność publikowania wyników. Działalność naukowa, skutkująca pozyskiwaniem i poszerzaniem wiedzy nt. roli antyoksydantów oraz błędów żywieniowych populacji polskiej, stanowi praktyczne przełożenie na bardzo ważną działalność popularyzatorską. Wszystkie wymienione tutaj aspekty dowodzą, że jest ona w pełni ukształtowanym naukowcem, mogącym samodzielnie prowadzić prace badawcze i naukowe z prezentowanej dziedziny. W zakresie działalności dydaktycznej, popularyzującej naukę i organizacyjnej Habilitantka została oceniona bardzo pozytywnie. W opinii prof. dr hab. Teresy Leszczyńskiej jest to osoba bardzo zaangażowana i pracowita. Prowadzi zajęcia (wykłady i ćwiczenia) na czterech kierunkach z licznych przedmiotów. Jest autorem wielu programów i instrukcji do ćwiczeń. Na jej działalność dydaktyczną składa się 25 prac inżynierskich oraz 11 magisterskich, w których była promotorem, jak też czynnie brała udział w recenzowaniu prac dyplomowych. W swoim dorobku naukowym Habilitantka posiada liczne szkolenia, kursy, wykłady i warsztaty, które prowadziła upowszechniając wiedzę z dziedziny żywności i żywienia. W podsumowaniu opinii o całokształcie dorobku Habilitantki, prof. dr hab. Teresa Leszczyńska wskazała, że dr inż. Magdalena Górnicka jest w pełni samodzielnym pracownikiem naukowym, potrafi właściwie organizować i realizować badania. W związku z powyższym Habilitantka spełnia warunki określone w Ustawie o stopniach i tytule naukowym i może zostać dopuszczona do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Po zapoznaniu się z całokształtem dorobku dr inż. Magdaleny Górnickiej prof. dr hab. Zenon Zduńczyk stwierdził, że większa część pracy, czyli cele i hipotezy monografii naukowej zostały sformułowane poprawnie, jak też spostrzeżenia i wnioski są bardzo udanym efektem połączenia otrzymanych wyników badań własnych z danymi literaturowymi. Kierunek i model badań *in vivo* został należycie uzasadniony w przeglądzie piśmiennictwa, ale zdaniem Recenzenta układ doświadczeń był dość prosty, a same doświadczenia żywieniowe krótkotrwałe. Zaplanowano je bowiem tylko na 24 godziny w pierwszym doświadczeniu i 10 dni w drugim. Jednocześnie pomimo szerokiego wachlarza zaplanowanych wskaźników tkanek szczurów był szeroki, to jednak mierzono i wykonano głównie standardowe pomiary i analizy. Wpłynęło to znacząco na wartość poznawczą rozprawy, przedstawionej jako osiągnięcie naukowe Habilitantki. Kolejnym negatywnym aspektem jest fakt opublikowania otrzymanych wyników w monografii polskojęzycznej, co znacznie ogranicza zakres upowszechnienia wyników i możliwość ich odnotowania w pracach innych autorów ze względu na niskie cytowanie. W swojej Recenzji prof. dr hab. Zenon Zduńczyk podkreśla, że pozostała działalność Kandydatki, szczególnie w zakresie prowadzenia procesu dydaktycznego jest bardzo bogata. Habilitantka brała udział w licznych konferencjach naukowych i pracowniczych, była organizatorką corocznych warsztatów, spotkań dla dzieci i młodzieży, mających na celu propagowanie zasad racjonalnego żywienia. Niestety słabą stroną Habilitantki jest skromnie udokumentowana współpraca zagraniczna. W dorobku znalazło się tylko kilka wyjazdów do ośrodków naukowych w innych krajach (Litwa). Jak podkreśla Recenzent, pomimo, że Kandydatka brała udział w wyjazdach konferencyjnych krajowych i zagranicznych, to sam fakt uczestnictwa trudno uznać za osiągnięcie naukowe. W podsumowaniu działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej Habilitantki, stwierdzono, że najbardziej charakterystycznym i mocnym elementem jest duże doświadczenie w kształceniu oraz upowszechnianiu wiedzy z dyscypliny technologia żywności i żywienia człowieka. Ten aspekt dorobku zawodowego dr inż. Magdaleny Górnickiej zasługuje na wyjątkowe podkreślenie, dowodzi bowiem, że Kandydatka jest sprawnym i efektywnym pracownikiem dydaktycznym uczelni. Jednak słabą stroną działalności zawodowej Kandydatki jest brak efektywnych kontaktów z zagranicznymi, jak też krajowymi ośrodkami naukowymi. Ponad to cechuje ją brak doświadczenia i sukcesów w pozyskiwaniu środków na badania oraz prowadzeniu badań w ramach krajowych i międzynarodowych systemów finansowania działalności naukowej.

W swojej ocenie dorobku naukowego, w postaci monografii dr inż. Magdaleny Górnickiej, prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska podkreśliła, że mocną stroną pracy jest wybór aktualnej problematyki badawczej, założenia teoretyczne prowadzonych badań i co jest ogromnie ważne możliwość przełożenia otrzymanych wyników z modelu zwierzęcego na organizm człowieka. W obecnych czasach wiele, szczególnie młodych ludzi uprawia intensywnie sporty i propaguje bogatą aktywność fizyczną. Wysiłek fizyczny powoduje nadmierną produkcję w organizmie wolnych rodników i ten fakt został już bardzo dobrze udokumentowany. Mocną stroną pracy Habilitantki jest wskazanie, że dodatkowa i nadmierna suplementacja antyoksydantami jest bardzo kontrowersyjna, czyli każde podjęte badanie w celu wyjaśnienia mechanizmów działania przeciwutleniaczy w takich warunkach jest bardzo cenne. Zdaniem Recenzentki, drobne uchybienia metodyczne w monografii nie umniejszają jej aspektów naukowych i poznawczych. W pracy określono wiele wskazań, szczególnie cennych dla osób propagujących nieregularny tryb aktywności fizycznej i jednocześnie suplementujących antyoksydanty (α -tokoferol). W podsumowaniu prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska wskazuje, że rozprawa monograficzna przedstawiona przez Habilitantkę jest oryginalna i stanowi znaczące osiągnięcie naukowe, jak też wnosi istotny wkład w istniejący stan wiedzy i rozwój dyscypliny naukowej technologia żywności i żywienia. W ocenie pozostałej działalności naukowej Habilitantki pani prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska wskazała, na znaczący progres w rozwoju dorobku naukowego, szczególnie w ostatnich kilku latach, chociaż jak podkreśla nadal Habilitantka powinna podjąć wyzwanie zwiększenia udziału publikacji w czasopismach z listy A, czyli czasopism wysoko punktowanych *Journal Critation Reports* (JCR). W opinii Recenzenta wskaźniki siły publikacyjnej Habilitantki są raczej skromne, ale postępujący wzrost wartości punktowej daje szansę na dalszy rozwój dorobku naukowego Kandydatki. W porównaniu z wnioskami innych Habilitantów suma punktów MNiSW w dorobku Kandydatki jest niska, ale, co podkreśla Recenzent nieodbiegająca znacznie od większości. Pani prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska przeanalizowała bardzo szczegółowo dorobek naukowy Kandydatki na tle innych dostępnych wniosków złożonych w sprawie postępowań habilitacyjnych. Jak wynika z powyższej analizy osiągnięcia naukowe dr inż. Magdaleny Górnickiej plasują się w większości (czterech) rozpatrywanych wskaźników w dolnych, ale przyjętych granicach, z wyjątkiem liczby punktów MNiSW, która jest niższa od najniższych wartości stwierdzonych w analizie. W przypadku jednego ze wskaźników (liczba opublikowanych oryginalnych prac naukowych) osiągnięcia dr inż. Magdaleny Górnickiej mieszczą się w wartościach dominujących. Pani prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska podkreśla jeszcze jeden bardzo pozytywny aspekt

dorobku Habilitantki, a mianowicie spójność tematyki prezentowanej w dorobku Kandydatki koncentrującej się na dwóch obszarach zagadnieniowych: badania stężenia i znaczenia antyoksydantów w utrzymaniu homeostazy redoks zakłóconej wysiłkiem fizycznym, jak też określenia sposobu żywienia wybranych grup populacyjnych w aspekcie profilaktyki schorzeń dietozależnych. Wyniki badań związanych z pierwszą problematyką, a wykonanych przede wszystkim na modelu zwierzęcym, jakim były szczury laboratoryjne, zostały opublikowane w monografii stanowiącej podstawę postępowania habilitacyjnego, jak również w kilku opublikowanych artykułach naukowych – wszystkich z listy A oraz dwóch z listy B, a także licznych doniesieniach konferencyjnych. W opinii prof. dr hab. Joanny Gromadzkiej-Ostrowskiej dr inż. Magdalena Górnicka wykazała się znaczną aktywnością konferencyjną, brała bowiem czynny udział w 20 konferencjach naukowych organizowanych w latach 2001-2014, prezentując wyniki własnych badań. Poza konferencjami o zasięgu ogólnopolskim, wyniki badań habilitantki były prezentowane na dwóch konferencjach międzynarodowych: na Węgrzech (Miskolc) w 2001 roku oraz w Hiszpanii (Madryt) w 2011 roku. Nieznacznie słabą stroną w ocenie dokumentacji naukowej Habilitantki był brak staranności w przygotowaniu dokumentacji i lekki chaos, który utrudniał ocenę dorobku.

W podsumowaniu swojej oceny prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska wskazała, że tematyka prowadzonych przez Habilitantkę badań naukowych jest zwarta, ściśle ukierunkowana i konsekwentnie realizowana od początku kariery naukowej. Zgromadzony dorobek naukowy dotyczy przede wszystkim okresu po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, a szczególnie powiększył się w ostatnich latach, co świadczy o rozwoju naukowym Kandydatki. Jednak, jak zaznaczyła pani Recenzent w oparciu o kryteria oraz o szczegółową analizę osiągnięć naukowych kandydatów ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie technologia żywności i żywienia, a rozpatrzonych pozytywnie, uważam osiągnięcia naukowo-badawcze dr inż. Magdaleny Górnickiej za istotne dla rozwoju tej dyscypliny naukowej, natomiast brane pod uwagę kryteria za raczej niewystarczające. Kolejnym negatywnym aspektem w dorobku dr inż. Magdaleny Górnickiej jest brak współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczymi lub akademickimi. Habilitantka nie odbyła stażu zagranicznego poza granicami Polski (z wyjątkiem czterodniowego pobytu w ramach programu *Erasmus* w Kowne na Litwie, który miał miejsce pod koniec września 2015 r., a więc już po złożeniu dokumentów związanych z ubieganiem się o stopień doktora habilitowanego. Z drugiej strony brak wyjazdów zagranicznych może być rekompensowany znaczną liczbą kursów i szkoleń, a także współpracą z ośrodkami krajowymi zarówno

naukowymi, jak i z tzw. otoczenia gospodarczego. Znacznie lepiej w opinii Recenzenta wypada ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego Habilitantki. Imponująca jest działalność popularyzatorska Habilitantki. Dotyczy to zwłaszcza prowadzonych przez nią warsztatów dla dzieci i młodzieży, wykładów dla pracowników placówek oświatowych, audycji radiowych i telewizyjnych, a także warsztatów i wykładów organizowanych w ramach Festiwalu Nauki, Dni SGGW oraz Wszechnicy Żywnościowej.

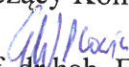
W podsumowaniu swojej opinii prof. dr hab. Joanna Gromadzka-Ostrowska stwierdziła, że Habilitantka posiada wysokie kwalifikacje dydaktyczne, popularyzatorskie i organizacyjne. Jej osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia naukowego doktora, stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej technologia żywności i żywienia, natomiast aktywność naukowa i współpraca międzynarodowa nie w pełni spełniają wymagania ustawowe stawiane osobom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Pani Recenzent zwraca jednak uwagę, na dynamiczny rozwój dorobku naukowego Kandydatki w ostatnich dwóch latach oraz jej zaangażowanie w działalność oświatową w aspekcie poprawy sposobu żywienia. Dlatego jako końcowy wniosek oceny dorobku stawia ocenę pozytywną i dopuszcza dr inż. Magdalenę Górnicką do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego w dyscyplinie technologia żywności i żywienia.

Syntetycznie podsumowane recenzje były punktem wyjścia w dyskusji, prowadzonej w Komisji Habilitacyjnej, a następnie pytań skierowanych do Kandydatki, zaproszonej na ten fragment posiedzenia Komisji. Na prośbę Członków Komisji dr inż. Magdalena Górnicka przedstawiła swoje zamierzenia w zakresie dalszego rozwoju naukowego, kształcenia oraz upowszechniania wiedzy z dyscypliny technologia żywności i żywienia. Po wysłuchaniu odpowiedzi Kandydatki, w tym jej informacji o publikacjach, które ukazały się po złożeniu dokumentacji, Komisja podjęła decyzję pozytywnego zaopiniowania wniosku o nadanie dr inż. Magdalenie Górnickiej stopnia doktora habilitowanego.

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Ewelina Hallmann

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Erwin Wąsowicz